

**Taristuministri käskkirja „Kliimaministri 17. juuli 2024. a käskkirja nr 1-2/24/299
„Perioodi 2021–2027 Tallinna linna säästva liikuvuse infrastruktuuri arendamise
investeeringute kava kinnitamine“ muutmise“ eelnõu seletuskiri**

Käskkiri (muudetud taristuministri 25.11.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/468 ja 08.09.2025 käskkirjaga nr 1-2/25/380) kehtestatakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) § 42 lõike 1 ja kliimaministri 17. augusti 2023. a määruse nr 43 „Toetuse andmise ja kasutamise tingimused Tallinna, Tartu ja Pärnu linna säästva liikuvuskeskkonna edendamiseks perioodil 2021–2027“¹ (edaspidi TAT *määrus*) § 15 lõike 3 alusel.

Investeeringute kava koostamisel võetakse arvesse Tallinna 02.03.2026 kirjaga nr 1-12/106-2 ja 30.04.2026 kirjaga nr 1-12/106-4 esitatud info investeeringute kavas olevate projektide andmete muutmise, aga ka investeeringute kavast väljaarvamise kohta.

Käskkirja eelnõu ja seletuskirja koostas Kliimaministeeriumi liikuvuse arengu ja investeeringute osakonna ekspert Ursula Sarnet (e-post: ursula.sarnet@kliimaministeerium.ee, telefon: 715 3404).

1. Sissejuhatus

Tallinna linn esitas 02.03.2026 kirjaga nr 1-12/106-2 info investeeringute kavas olevate projektide edenemise kohta. Ühtlasi teavitas linn oma kirjas Liivalaia tn trammitee ja Liivalaia tn rattatee ning Narva mnt rattatee (Pronksi tn–Russalka ristmik) projektide elluviimisest loobumisest. Oma 30.04.2026 kirjas nr 1-12/106-4 täpsustab Tallinn projektide „Pärnu mnt rattatee lõigus Vabaduse väljak–viadukt“ ja „Tehnika tänava rattatee“ eelarveid, väljundnäitajaid, investeeringuobjektide edasise kasutuse täiendavate püsikulude suurusi ning rakendamise tähtaegasid.

Käskkirjaga kinnitatakse perioodi 2021–2027 Tallinna linna säästva liikuvuse infrastruktuuri arendamise investeeringute kava (edaspidi *investeeringute kava*) **kogumaksumusega 55 670 795,00 eurot**, millest Euroopa Regionaalarengufondi (edaspidi *ERF*) maksimaalne toetuse maht on **38 969 556,50 eurot** (ERF toetusega max 70%) ning toetuse saaja omafinantseering vähemalt summas **16 701 238,50 eurot** (lisaks katab toetuse saaja kõik mitteabikõlblikud kulud).

Investeeringute kavas esitatakse ühendmääruse § 42 lõikes 4 nimetatud andmed.

Käesolevalt muudetakse kliimaministri 17. juuli 2024. a käskkirjaga nr 1-2/24/299 kinnitatud investeeringute kava projektide andmeid.

Pärnu mnt rattatee

Projekti „Pärnu mnt rattatee lõigus Vabaduse väljak – viadukt“ **uus eeldatav rakendamise aeg on I pa 2027– II pa 2029 ning kogumaksumus 7 800 000 eurot**, millest ERF toetus

---

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/122082023001?leiaKehtiv>

moodustab 5 460 000 eurot ning toetuse saaja minimaalne omafinantseering 2 340 000 eurot. Projekti raames **ehitatakse ca 3,08 km** toetatavat sihtotstarbelist **jalgrattataristut**.

Projekti maksumust suurendatakse Liivalaia tn rattatee ning Narva mnt rattatee (Pronksi tn–Russalka ristmik) projektide mitterakendamisest vabanevate vahendite arvelt.

Projekti kallinemise põhjused võrdluses kehtiva investeeringute kavas oleva on osaliselt põhjustatud üleüldise hindade tõusust. Linnal on olnud aega pikemalt projektile sisse vaadata ning vajadusi täpsustada, projekt on küpsem. Pärnu mnt ümberehituse kogumaksumuse prognoos on ca 14 300 000 eurot, sellest mitteabikõlblikud kulud on ca 50 % ning kaetakse linna eelarvest. Siin projektis tuleb arvestada ühistranspordiga palju suuremas mahus kui nt Tehnika tn projektis (ÜT peatuste, sh trammipeatuste ümbertõstmine jmt). Mõned näited töödest, mis on projekti kallinemisel oluliseks faktoriks:

- Jalgratta- ja jalgte, ca 11 000 m², ca 1,5 MEUR;
  - Haljastus (koos vana pinnase eemaldamisega), ca 8 000 m², ca 933 000 eurot Pärnu maanteele lisatakse ulatuslikult täiendavat haljastust, sh kõrghaljastust, et pakkuda jalakäijatele täiendavat varjestust ja suunata sademevett maapinda;
  - Trammitee, ühesuunaline pluss kontaktvõrk, ca 3,5 MEUR
- Lõiguti ehitatakse trammiteed ümber, et tagada piisav vahekaugus trammitee peatuste ooteplatvormide vahel (Vabaduse väljaku, Liivalaia ja Vineeri tänava ristmikualad), mis võimaldab bussiliikluse suunata trammiteele. Nendes alades on vajalik ümber tõsta ka kontaktvõrgumaste. Selliselt on ühistransport omaette koridoris, mis loob eelduse kiiremale ja sujuvamale sõidule ühissõidukis. Suur-Ameerika tänavale rajatakse uued bussipeatused, et parandada ka sellel suunal ühistranspordi kasutamist ja ümberistumist.
- Tänava keskel paiknevad peatused kujundatakse ümber, kuhu rajatakse pikemad ooteplatvormid koos ootekodadega. Ooteplatvormide mõlemal pool otstes on ülekäigurajad, mis tagavad jalakäijatele võimalikult lühikese teekonna peatuseni. Uued ooteplatvormid on kõigile ligipääsetavad ja ohutud.

Projekteerimise töövõtuleping TKA411 sõlmiti 14.11.2025 ning tööd kulgevad graafikujärgselt. Ekspertiisi läbinud põhiprojekti valmimise tähtaeg on jaanuaris 2027 ning ehitushange on plaanis välja kuulutada märtsis 2027. Ehituslepingu sõlmimine on toodud varasemaga võrreldes kolm kuud ettepoole, 2027. aasta juunisse ning ehitustöödeks vajalik aeg on 27 kuud. Objekti valmimine oktoober 2029.

Tehnika tn rattatee

Projekti „Tehnika tn rattatee“ uus **eeldatav rakendamise aeg on II pa 2026 – II pa 2029** ning **kogumaksumus 5 700 000 eurot**, millest **ERF toetus moodustab 3 990 000 eurot** ning toetuse saaja minimaalne omafinantseering 1 710 000 eurot. Projekti raames **ehitatakse ca 6,2 km** toetatavat sihtotstarbelist **jalgrattataristut**.

Projekti maksumust suurendatakse Liivalaia tn rattatee ning Narva mnt rattatee (Pronksi tn–Russalka ristmik) projektide mitterakendamisest vabanevate vahendite arvelt.

Projekti kallinemise põhjused võrdluses kehtiva investeeringute kavas oleva on osaliselt põhjustatud üleüldise hindade tõusust. Linnal on olnud aega pikemalt projektile sisse vaadata

ning vajadusi täpsustada, projekt on küpsem. Tehnika tn ümberehituse maksumuse prognoos on 8 600 000 eurot, millest mitteabikõlblikud kulud on ca 40 %, mis kaetakse linna eelarvest.

Projekteerimise töövõtuleping TKA471 sõlmiti eduka pakkujaga 25.02.2026. Eskiisi esitamise tähtaeg on 22. mai 2026. Ekspertiisi läbinud põhiprojekti valmimise tähtaeg on aprillis 2027 ning ehitushange on plaanis välja kuulutada juunis 2027. Ehituslepingu sõlmimine on planeeritud novembris 2027 ning ehitustöödeks vajalik aeg on 23 kuud.

Ehitatavate jalgrattateede kilometraaži korrigeeritakse 7 kilomeetrilt ca 9,28-le kilomeetrile (s.o ca 23,2% rakenduskava eesmärgist) kuna selgus, et väljundnäitaja RCO58 („Toetatav sihtotstarbeline jalgrattataristu“ km) arvestus toimub rattatee lõigu pikkusena, kus mh nt kahel pool teed eraldatud ühe- või kahesuunaline jalgrattatee (tee mõlemal küljel) pikkused summeeritakse. Väheneb ehitatavate trammiteede kilometraaži arv ca 3,2 kilomeetrilt ca 1,8-le kilomeetrile (ei sisalda Pelguranna trammitee projekti uuendatud andmeid veel) Liivalaia trammitee mitteehitamise tõttu.

Kuigi Tallinn on oma ametlikes kirjades rakendusasutusele korduvalt rõhutanud, et kõik investeeringute kava projektid valmivad programmiperioodi jooksul, **võib siiski tekkida risk, et mahukaid trammi- ja perioodi lõppu lükkunud projekte ei viida ellu programmi perioodi jooksul**, mistõttu võivad rakenduda finantskorrektsioonid. Sellest tulenevalt **peab Rakendusüksus (RTK) seadma toetuse rahuldamise otsuses taotlejale/ toetuse saajale projektide elluviimisel kontrollitavad vaheetapid, et veenduda, et projektid on ajakavas ning valmivad tähtjaks.**

Investeeringute kava koostatakse ning toetust antakse kooskõlas *ÜSS2021_2027* § 1 lõike 1 punktis 1 nimetatud „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskavaga perioodiks 2021–2027“ (edaspidi *rakenduskava*) poliitika eesmärgi nr 2 „Rohelisem Eesti” erieesmärgi „Säästva mitmeliigilise linnalise liikumiskeskonna edendamine osana üleminekust CO₂-neutraalsele majandusele” meetmega nr 21.2.5.1 „Säästva mitmeliigilise linna liikumiskeskonna edendamine”.

Investeeringute kavas nimetatud investeeringuprojekt aitab muuhulgas saavutada Eesti 2035² sihi „Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond“ ning selle tegevuskava teemakimbust „Ruum ja liikuvus“ kirjeldatud transpordiga seotud eesmärgi ja mõõdikuid „**vähendada transpordi kasvuhoonegaaside heitkoguseid ning kasvatada ühissõiduki, jalgrattaga või jala töö käivate inimeste osakaalu**“ ning arvestavad Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ET L 231/159, 30.06.2021, lk 159–706), artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid.

Transpordi ja liikuvuse arengukava aastateks 2021–2035³ (edaspidi *TLAK*) kohane transpordi tulemusvaldkonna eesmärk on vähendada transpordi CO₂-heidet 1700 kilotonnini (*Fit for 55* kohaselt 2030. aastaks koguni 1657 kilotonnini). Rahastavate säästva liikuvuse projektide rakendamise laiem eesmärk, mis tuleneb samuti TLAKist, on linnapiirkondades ühendatud

---

² www.eesti2035.ee

³ Leitav: <https://www.mkm.ee/transport-ja-liikuvus/transpordi-tulevik>

liikuvuse arendamine, sh panustades rohkem aktiivsete liikumisviiside arendamisse ning lahendustesse, mis suurendaksid säästlike liikumisviiside kasutust autokasutajate arvelt.

Meede 21.2.5.1 on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ ja kliimakindluse põhimõtetega.

Aktiivsete liikumisviiside kasutuse jätkuvaks kasvuks ehitatakse jalgrattaliikluse prioriteedis projektide rakendamise tulemusel 2029. aastaks 9,28 km jalgrattataristut (moodustades 23,2% rakenduskava väljundnäitaja „toetatav sihtotstarbeline jalgrattataristu“ sihttasemest), mitmeliigilise taristu prioriteedis rajatakse vähemalt üks uus või ajakohastatud mitmeliigiline ühendus (moodustades 100% rakenduskava väljundnäitajast „uued või ajakohastatud mitmeliigilised ühendused“) ning trammiliikluse prioriteedis rajatakse ca 1,8 km uut trammitaristut (moodustades ca 60% rakenduskava väljundnäitaja „uute tramm- ja metrooliinide pikkus“ sihttasemest).

2. Käskkirja sisu

Käskkirjaga kinnitatakse investeeringute kava nimekiri, mille lisas on esitatud ühendmääruse § 42 lõikes 4 nimetatud andmed.

3. Käskkirja vastavus Euroopa Liidu ja siseriiklikule õigusele

Käesoleva käskkirja aluseks on ÜSS2021_2027 alusel antud õigusaktid, mis on kooskõlas vastavate ELi õigusaktidega.

Käesolev käskkiri on muuhulgas kooskõlas järgmiste (EL) määrustega:

- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2021/1060, 24. juuni 2021, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ühissätete määrus);
- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2021/1058, 24. juuni 2021, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi.

Euroopa Liidu määrused on Eestile otsekohalduvad, mistõttu nii ühendmääruses, TAT määruses, kui ka käesolevas käskkirjas nimetatud ülesannete täitjal tuleb juhendada neist, arvestades TAT määruses ja ÜSS2021_2027 alusel antavatest Vabariigi Valitsuse määrustes sätestatust.

4. Käskkirja mõju

Käskkiri on vajalik rakenduskava elluviimisel, reguleerides toetuse kasutamist jalgrattateede prioriteedis. Rakenduskava tulemuste saavutamiseks aitab käskkiri kaasa eelkõige Eesti keskkonnaseisundi, majandusarengu ja regionaalarengu edendamisele. Käskkiri ei mõjuta riigi julgeolekut ega välissuhtlemist.

Rakenduskava eesmärkide täitmist rahastatakse meetme 21.2.5.1 eelarvest investeeringute kavade rahastamisskeemiga, mille jalgrattateede prioriteedi investeeringute kavadega kaetud ERF toetuse eelarve on ca 36,5 miljonit eurot (sh Tallinna linnal ca 9,45 miljonit eurot), mitmeliigilise taristu investeeringute kavadega kaetud ERF toetuse eelarve on 10,25 miljonit eurot (sh Tallinna linnal ca 9,6 miljonit eurot), trammiliikluse prioriteedi investeeringute kavadega kaetud ERF toetuse eelarve on ca 19,88 miljonit eurot (ilma Pelguranna trammitree projekti uuendusteta). Meetme vabanevad vahendid on kavas ümber jagada kõigi taotlejate vahel.

Seoses välisvahendite sisu ja eelarve ümberstruktureerimisega sõjalise võimekuse tõstmiseks on Vabariigi Valitsus teinud otsuse esitada Euroopa Komisjonile ettepanek vähendada säästva linnalise liikuvuse sekkumiste eelarvet 8,4 mln euro võrra, mis tähendab, et enam ei ole linnade põhiseid jääke täiendavate investeeringute tegemiseks või investeeringute kavade mahtude suurendamise ettepaneku tegemiseks. Säästva linnalise liikuvuse sekkumiste eelarved vaadatakse jooksvalt üle ning tegeletakse juhtumipõhiselt.

Kulud, mida toetusest ei kaeta, tuleb Tallinna linnal endal katta. Ühtlasi võtab Tallinn enda kanda (finants)riskid, mis võivad avalduda projektide mittetähtaegsel elluviimisel.

5. Kaasamine

Käskkirja eelnõu esitatakse enne selle kinnitamist Tallinna Keskkonna ja Kommunaalametile ja Riigi Tugiteenuste Keskusele (RTK, rakendusüksus) e-kirja teel ülevaatamiseks. Kuna üldine õigusraamistik (ühendmääruse [§ 48 lg 5¹](#)) ei nõua enam investeeringute kava muutmise kooskõlastamist (v.a juhul kui pole tagatud kooskõla rakenduskavaga) Korraldusasutuse ega Rahandusministeeriumiga, vaid ainult muudatusest teavitamist, siis teavitatakse nimetatud asutusi peale investeeringute kava muudatuste kinnitamist taristuministri poolt.